

Botkyrka kommun
medborgarcenter@botkyrka.se

2018-07-06
Dnr 400-2017:7328

Beslut

efter kvalitetsgranskning av utmanande undervisning för högpresterande elever vid Tullinge gymnasium i Botkyrka kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av utmanande undervisning för högpresterande elever. Det övergripande syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska i vilken utsträckning de besökta skolorna ger högpresterande elever en god och utmanande undervisning samt stöd och stimulans för att fortsätta prestera på hög nivå.

Särskilt betonas aspekter som kan beskrivas som stödjande, uppmuntrande och utmanande. Vidare granskas de förutsättningar för en god, utmanande, stödjande och stimulerande undervisning som kan kopplas till gymnasieskolans övergripande organisation och arbetssätt relaterat till den aktuella målgruppen.

De övergripande frågeställningarna är:

- 1. I vilken utsträckning genomförs en god utmanande undervisning med allmändidaktiska kvaliteter¹ för högpresterande elever?**
- 2. I vilken utsträckning ger gymnasieskolans övergripande organisation och arbetssätt förutsättningar för en god utmanande undervisning för högpresterande elever?**

Granskningen genomförs i 23 gymnasieskolor, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Tullinge gymnasium, i Botkyrka kommun ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Tullinge gymnasium den 29-31 maj 2018. Besöket genomfördes av Helena Larson och Johan Johansson. Intervjuer med elever, lärare, elevhälsa, studie- och yrkesvägledare och rektor samt fyra lektionsobservationer har genomförts. Elevintervjuerna har genomförts i två grupper, den ena gruppen har bestått av elever som identifierar sig som pojkar och den andra gruppen har bestått av elever som identifierar sig som flickor. När kvalitetsgranskningen är

¹ Med *allmändidaktiska kvaliteter* avses en mer generell granskning av hur undervisningen genomförs och om den håller god kvalitet.

avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Identifierade utvecklingsområden

Här följer de åtgärder som Skolinspektionen anser att huvudmannen behöver vidta för att höja kvaliteten i verksamheten.

Huvudmannen behöver:

- Se till att lärmiljön är tillåtande och uppmuntrande för eleverna. I detta ingår att lärarna uppmuntrar eleverna att öppet reflektera och diskutera på en avancerad nivå.
- Se till att undervisningen erbjuder individanpassade utmaningar för eleverna. I detta ingår att säkerställa att undervisningen utgår från elevers kunskaper, erfarenhet och intresse och att undervisningen ger alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling.

Skolinspektionens bedömningar

1. I vilken utsträckning genomförs en god utmanande undervisning med allmändidaktiska kvaliteter för högpresterande elever?

Skolinspektionen bedömer att det på Tullinge gymnasium genomförs en utmanande undervisning med allmändidaktiska kvaliteter för högpresterande elever med delvis god kvalitet. Observationer och intervjuer visar att lärare kommunicerar mål och innehåll i undervisningen så att det är tydligt för elever vilka kunskapskrav de arbetar med. Elever får även på olika sätt återkoppling på sitt lärande. Däremot är lärmiljön inte tillåtande för elever att ställa frågor och öppet resonera i undervisningen. Arbetssätt och uppgifter under lektioner är inte heller anpassade till elevernas kunskaper, erfarenheter och intressen i samtliga ämnen.

I syfte att höja verksamhetens kvalitet ytterligare bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande område. Huvudmannen behöver:

- Se till att lärmiljön är tillåtande och uppmuntrande för eleverna. I detta ingår att lärarna uppmuntrar eleverna att öppet reflektera och diskutera på en avancerad nivå.
- Se till att undervisningen erbjuder individanpassade utmaningar för eleverna. I detta ingår att säkerställa att undervisningen utgår från elevers kunskaper, erfarenhet och intresse och att undervisningen ger alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling.

Nedan beskrivs först de områden som fungerar väl, därefter följer ett avsnitt där utvecklingsområdena motiveras.

Elever känner till mål och innehåll i undervisningen

Granskningen visar att elever vid Tullinge gymnasium har kännedom om aktuella kunskapskrav för det innehåll de arbetar med. Observationer visar att lärare inleder lektioner med att sätta lektionen i ett sammanhang för elever. Lärare gör en kort tillbakablick till tidigare lektion och kopplar till aktuell lektion. Därefter berättar lärare om strukturen för aktuell lektion.

Elever uppger i intervju att det oftast är tydligt vad de behöver göra för att nå kunskapskraven i olika ämnen. Någon elev berättar att lärare går igenom kunskapskraven inför nya arbetsområden och att lärare då förklarar och ger exempel. Några elever uppger dock att det varierar beroende på lärare om lärare konkretiserar kunskapskraven så att eleverna förstår eller inte. Vidare säger elever att de inte alltid kan förstå skillnaden mellan de olika betygsstegen och att det i exempeluppgifter som lärare presenterar inte tydligt framgår vilka betygsnivåer de olika uppgifterna representerar. En elev uppger även att hen önskar att lärare inför varje uppgift konkretiserar kunskapskraven med exempel. Vidare berättar elever att lärare skapar sammanhang för elever inför ett nytt arbetsområde genom att gå igenom det elever ska lära sig inför ett nytt arbetsområde.

Lärare berättar i intervju att de kommunicerar syfte och mål med undervisningen inför varje nytt arbetsområde. Vidare uppger lärare att de visserligen inte inför varje lektion skriver upp syftet men att det görs inför nya avsnitt i undervisningen. Lärare säger även att de gör konkretiseringar av kursplanen som innehåller elevexempel. Dock uppger lärare att de vet att det varierar beroende på lärare om de kommunicerar syfte och mål med undervisningen till eleverna. Lärare uppger även att de på skolan har som krav att alla lärare ska lägga ut sina

planeringar på skolans digitala lärplattform men uppger att inte alla elever är medvetna om detta eftersom där finns mycket information till elever.

Rektorn uppger i intervju att lärare i alla ämnen har arbetat med att konkretisera kunskapskraven.

Elever får återkoppling på sitt lärande

Granskningen visar att lärare i huvudsak följer upp och ger återkoppling på de högpresterande elevernas lärande. Elever berättar i intervju att de i några ämnen får tydlig återkoppling på sitt utförda skolarbete och att det varierar beroende på ämne om de vet vad de behöver utveckla för att nå så långt som möjligt. Elever uppger att det förekommer att de får ta ett eget ansvar för att söka upp lärare för att få reda på vad de ska göra för att bli bättre i ett ämne. Vidare säger elever att lärare berättar hur elever ligger till i sin kunskapsutveckling. Dock berättar elever att det i något ämne förekommer att det tar lång tid innan de får sin återkoppling på utfört skolarbete. Elever säger även att det förekommer att de får sitt betyg utan att de fått någon kommentar om hur de ligger till innan betyget sätts. Elever berättar att de får göra kursutvärderingar efter att de har avslutat sina kurser. Vidare säger elever att de i några ämnen även fått göra kursutvärderingar efter halva kursen. Dock uppger elever att de inte fått någon återkoppling från lärare om vad utvärderingarna visat.

Lärare berättar i intervju att elever får arbeta med enskilda och skriftliga reflektioner som ett sätt att få elever att reflektera på en avancerad nivå. Lärare berättar att de har examinationsuppgifter i ämnet och efter varje uppgift har lärare ett samtal med eleverna. En lärare uppger att hen använder sig av ett feedbackdokument som är delat med eleverna för att följa upp enskilda elevers kunskapsutveckling och där enskild elev skriver en metarefleksion om vad de kan utveckla utifrån lärarens feedback på uppgiften. En annan lärare uppger att hen har ett personligt samtal med elever efter halva kursen där elever på egen hand får bedöma sig själva. Vidare berättar lärare att de reflekterar med eleverna om undervisningens innehåll via planeringar som de gör.

Rektorn säger i intervju att lärare följer upp elevers kunskapsutveckling via examinationer. Vidare berättar rektorn att skolan på övergripande nivå följer upp elevernas kunskapsutveckling summativt. Rektorn uppger även att lärare inför utvecklingssamtal ska göra en summativ bedömning av elevers kunskaper och säger att det individuella samtalet mellan lärare och elev är viktigt. Vidare beskriver rektorn att det vanligaste sättet som lärare ger elever återkoppling på är

att skriva i den digitala lärplattformen. Rektorn berättar att några lärare använder sig av kunskapsmatriser. Rektorn säger också att elever får reflektera över sitt lärande via samtal med lärare och uppger att alla lärare gör det, dock gör inte alla det med systematik.

Utvecklingsområden:

Lär miljön behöver bli tillåtande, stödjande och uppmuntrande för alla elever

Granskningen visar att lärmiljön på Tullinge gymnasium inte är tillåtande, stödjande och uppmuntrande för alla elever, inklusive de högpresterande eleverna. Elever uppger i intervju att det finns lärare som ser ner på dem om elever inte kan en sak och därför räcker elever inte upp handen i klassrummet. Elever berättar att det inte är accepterat att svara fel i klassrummet av andra elever. Elever uppger att reaktionen blir skratt från andra elever och att läraren tittar konstigt på eleven som svarat fel och därefter räcker andra elever upp handen och vill säga det rätta svaret. Elever uppger att om läraren hör någon elev svara fel så värderar läraren elevens kunskaper lägre. De säger även att de kan känna sig förlöjligade av vissa lärare om de frågar läraren när de inte förstår. Elever säger också att de kan känna sig rädda för att fråga lärare samt att andra elever ska tycka att de är dåliga. Elever nämner även att de helst ställer frågor till läraren enskilt så att de slipper fråga inför klassen.

Vidare säger elever att lärare ställer frågor till eleverna för att kontrollera att eleverna hänger med men att lärare inte ställer frågor för att starta en diskussion. De uppger även att lärare inte använder sig av någon metod för att fördela ordet utan att det brukar vara vissa elever som räcker upp handen och de säger att andra elever inte vill räcka upp handen. Elever säger också att det mest är pojkar som talar i klassrummet och att det är för att flickorna inte vill prata. Eleverna nämner även att det är de elever som sitter längre fram i klassrummet som får svara, inte de som sitter längre bak. Elever berättar att det är upp till dem själva att ta plats. Elever säger även att om det är, enligt dem, uppenbara frågor som läraren ställer så svarar inte eleverna.

Elever berättar även att lärare inte brukar prata med eleverna om lärarnas förväntningar på eleverna men elever uppger att lärare visar tillit till deras förmåga. Elever säger att även om någon elev är identifierad som duktig så ska alla elever lära sig samma sak.

Lärare beskriver i intervju att det är ett stort fokus på bedömning från elevernas sida och att elever kanske inte alltid vill ställa frågor till lärare med anledning av att elever tror att det kommer att påverka betyget negativt. Vidare uppger de intervjuade lärarna att de inte vet om alla lärare signalerar till elever att det är okej att ställa frågor på lektioner. Lärare säger att de får frågor från elever efter lektionstid som elever inte vill ställa till sina betygssättande lärare. Vidare säger lärare att de tror att elever dröjer sig kvar efter lektioner och ställer frågor till lärare för att elever inte vill verka dumma inför sina klasskamrater och att elever inte vill visa att de inte förstår inför andra elever.

Lärare berättar att de tar reda på elevernas förväntningar på skolan redan när eleverna börjar på skolan. Lärare berättar att de arbetar med elevers tilltro sin egen förmåga genom att i enskilda samtal med elever återkoppla till eleverna om saker som de tidigare gjort och att de berättar för eleverna att de har utvecklats. Lärare ger även exempel på att de kan bryta in i elevers samtal och betona om de hör att en enskild elev gör en komplex analys och påpeka det för alla elever. Det finns även lärare som säger att hen väljer de elever som ska svara på lärares frågor där läraren på förhand vet att eleverna kan svaret.

Rektorn säger i intervju att han säkerställer att lärmiljön är uppmuntrande och stödjande genom att elever får komma utanför skolan och att ämnesansvariga lärare tar ansvar för kursmaterial, men rektorn säger även att skolan skulle kunna bli bättre på att få till en mer uppmuntrande undervisning. Rektorn berättar att skolans förväntningar på eleverna är att de ska vilja studera. Rektorn säger också att elever är fokuserade på sina betyg.

Under två lektionsobservationer som Skolinspektionen gör syns lärare inte använda någon strategi för att fördela ordet till eleverna, utan några få elever svarar på lärarens frågor. I två lektioner observeras även att elever i slutet av lektionerna går fram till läraren och ställer enskilda frågor gällande uppgifter de arbetat med under lektionen.

Individanpassningar och utmaningar behöver anpassas i samtliga ämnen så att elever kan utvecklas så långt som möjligt

Granskningen visar att undervisningen inte anpassas utifrån elevers behov av utmaningar, kunskaper, erfarenhet och intressen i samtliga ämnen. Elever uppger i intervju att de inte blir utmanade i samtliga ämnen och de berättar att det varierar mellan enskilda lärare. Några elever uppger att det generellt i skolan är utmanande men de betonar tre ämnen som alltid är utmanande. Vidare uppger eleverna att i några ämnen handlar det bara om att vara på lektionen och inte om

att arbeta. Några andra elever uppskattar att de någon gång per månad blir utmanade i undervisningen och en annan elev uppskattar att cirka 15 procent av lektionerna är utmanande och stimulerande. Vidare säger en elev att lektionerna är utmanade på fel sätt, att det är svårt, men inte stimulerande.

Elever berättar att engagerade lärare leder till att eleverna blir utmanade. Elever säger att inlämningsuppgifter blir mer utmanande än prov och en elev berättar att när de har muntliga uppgifter blir det mer utmanande. Elever uppger att det i enstaka ämnen inte är några svårigheter att få utmanande uppgifter eftersom det bara är att ta en ny bok i ämnet när de är klara. Alternativt kan de få andra uppgifter att göra, berättar elever. Elever säger också att i vissa ämnen får de uppgifter att försöka lösa på egen hand och elever uppger att de känner sig utmanade då. Elever berättar att det som är utmanande är för att de ska lära sig till proven men att det inte ger elever en förståelse för området.

Elever säger att de inte tycker att alla lärare anpassar undervisningen efter deras kunskaper och intressen. I de ämnen där elever upplever att lärare inte anpassar undervisningen uppger elever att det inte finns något för dem att göra på lektioner eftersom det är läraren som sätter tempot och bestämmer lektionens innehåll. Andra elever uppger att de förstår att lärare inte kan anpassa undervisningen till alla elever men säger att det har lett till att elever behöver intensifiera sin läsning inför prov och elever uppger att de tycker att lärare borde variera undervisningen mer. Elever säger vidare att det känns som om lärare har lättare för att variera undervisningen i vissa ämnen eftersom undervisningen i andra ämnen mestadels består av genomgångar.

Lärare uppger i intervju att de kan utmana eleverna genom att elever får arbeta med texter om samma sak, men på olika nivåer. Lärare berättar även att de har gett elever uppgifter utan givna svar. Vidare säger lärare att de anpassar arbetsformer och arbetssätt utifrån hela klassens behov, inte enbart för de högpresterande elevernas kunskapsnivåer. Lärare säger även att de inom lärolaget pratar om hur de ska ge elever mer inflytande och hur undervisningen ska varieras eftersom elever framfört det i enkäter.

Rektorn berättar i intervju att det är väldigt olika hur lärare arbetar med att ge utmaningar till elever även om lärare uppmanas av rektorn att våga ha mer öppna frågeställningar. Rektorn nämner att det är vanligast att elever får utmaningar i två ämnen genom att de i dessa ämnen kan läsa en kurs över de andra eleverna. Vidare berättar rektorn att många lärare sitter fast i en traditionell undervisning och har stora examinationer. Rektorn uppger att skolledningen

försökt sätta ihop de lärare som tänker nytt kring undervisning och hoppas att det ska sprida sig till andra lärare. Rektorn säger också att undervisningen behöver utvecklas när det gäller variation och arbetssätt och berättar vidare att till nästa år ska ämnesansvariga lärare ansvara för att undervisningen ska bli mer varierad.

2. I vilken utsträckning ger gymnasieskolans övergripande organisation och arbetssätt förutsättningar för en god utmanande undervisning av högpresterande elever?

Skolinspektionen bedömer att den övergripande organisationen och arbetssätt vid Tullinge gymnasium ger goda förutsättningar för en god och utmanande undervisning för högpresterande elever. I intervjuer framkommer det att det finns forum för samverkan mellan lärare och skolan arbetar med olika aktiviteter för att utveckla och bibehålla elevers motivation för studier. Skolan genomför även insatser för att identifiera och förebygga stress och psykisk ohälsa hos de högpresterande eleverna.

Rektor planerar för att organisera för mer tid till samverkan kring arbetssätt i undervisningen mellan skolans personal

Granskningen visar att Tullinge gymnasium har forum för samverkan mellan lärare där de pratar om undervisning som gynnar högpresterande elever. Lärare berättar i intervju att de träffas i programlag varje vecka samt har ämneslagsträffar en gång per månad. Lärare berättar att de fysiskt är placerade ämnesvis och därmed pratar mycket om undervisningen. Vidare berättar lärare att de på uppföljningskonferenser har haft diskussioner om hur de ska möta högpresterande elever. Dock behöver samverkan kring undervisningen för de högpresterande eleverna även inkludera personal från elevhälsan.

Representanter för elevhälsan uppger i intervju att deras fokus är på de elever som behöver stöd för att minst nå kunskapskraven och att det inte varit så mycket diskussioner om vilken undervisning som gynnar högpresterande elever. Vidare berättar representanter för elevhälsan att de hört att det förekommit diskussioner om hur lärare kan stimulera elever men uppger vidare att lärare inte kommer till elevhälsan för att diskutera högpresterande elever.

Rektorn uppger i intervju att det är önskvärt att mer schemalagd tid läggs för att prata om undervisning i ämnesgrupper och rektorn har beslutat att omorganisera tiden till detta inför nästa läsår. Rektorn säger att vardagsarbetet är viktigt och att det inte ska vara en slump att de pedagogiska samtalen kommer igång. Rektorn berättar att då lärare arbetade med Skolverkets matematiklyft så pratade lärare mycket om undervisning. Vidare säger rektorn att han framhåller vikten av informella samtal och att lärare därför är placerade i arbetsrum för att samtal mellan ämneslärare ska gynnas. Rektorn uppger att lärare systematiskt pratar om undervisning i ämnesnätverken som träffas var fjärde vecka.

Aktiviteter genomförs i syfte att bibehålla och utveckla de högpresterande elevernas motivation för studier

Granskningen visar att det på Tullinge gymnasium genomförs aktiviteter för att bibehålla och utveckla de högpresterande elevernas motivation för studier. Elever uppger i intervju att det på skolan finns tillgång till "studiepass" en gång per vecka efter ordinarie lektionstid där elever har möjlighet att prata med lärare och fördjupa sig i något ämne. Elever berättar även att det finns möjlighet att sitta kvar med klassen under lektioner och arbeta vidare med en annan bok om de vill gå snabbare fram i undervisningen. En elev uppger dock att skolan inte gör något för att öka elevers motivation. En annan elev berättar att skolan har ett idrottsprojekt i en klass, "pulsprojektet", som ett sätt att öka elevers motivation men säger även att det kanske mer handlar om att motverka skolrelaterad stress. Elever uppger att det på skolan anordnats olika tävlingar och att det finns olika klubbar att vara med i. Elever berättar även att skolan har kontakter med olika universitet.

Lärare berättar i intervju att elevers motivation för studier är varierande. Lärare beskriver att skolan har samarbete med Vetenskapens hus, anordnar matematiktävlingar och gör studiebesök som ett sätt att utveckla och bibehålla elevers motivation. Lärare uppger även att elever får läsa kurser i snabbare takt samt att några elever läser kurslitteratur från högskolan som inspiration. Vidare säger lärare att skolan anordnar så kallade LAN-partyn för elever samt att det finns en skolidrottsförening och att eleverna har en aktiv elevkår.

Representanter för elevhälsan uppger i intervju att de på individnivå pratar om motivation hos elever, men att det inte finns på agendan vid samtal med lärare utan att det i sådana fall handlar om enskilda elevärenden.

Rektorn uppger i intervju att det förekommer samtal mellan lärare och elevhälsan om elevers studiemotivation. Rektorn beskriver att det i huvudsak förekommer insatser för elever i årskurs två och tre för att utveckla och bibehålla motivation hos elever, bland annat genom att koppla undervisningen till det som kommer efter gymnasiet.

Skolan genomför några aktiviteter för att motverka stress och psykisk ohälsa

Granskningen visar att det på skolan genomförs några aktiviteter för att motverka stress och psykisk ohälsa hos eleverna. Elever uppger i intervju att skolan tar reda på hur elever mår via hälsosamtal i årskurs ett samt att de svarar på en enkät en gång per läsår. Vidare säger elever att enskilda lärare har pratat med elever om studieteknik, dock uppger några elever att de inte fått någon utbildning i studieteknik. En elev säger att hen under hälsosamtalet pratade om studieteknik. Elever uppger även att elevhälsan pratar om stress under hälsosamtalen. Elever säger att de känner sig stressade när de har mycket att göra i skolan. Vidare säger elever att de maximalt ska ha två prov per vecka men att det inte alltid efterföljs. Elever uppger att de kan ha fem olika examinationer under en vecka. Elever berättar att lärare säger att elever enligt planeringen inte har så mycket inlämningar eller prov och att lärare skyller på varandra. Elever uppger att vissa enskilda lärare ibland tar hänsyn till hur mycket elever har att göra. Elever beskriver skolarbetet som perioder när de har mycket att göra under två veckor och därefter följer två veckor som är lite lugnare. Vidare uppger elever att elevhälsan inte är ute i klasserna och besöker eleverna.

Lärare uppger i intervju att de tror att många elever är stressade. En lärare berättar att hen har en föreläsning om sömn och stress i sitt ämne. Lärare berättar även att de kan kontakta elevhälsan om de som mentorer har elever som är stressade. Lärare uppger att de inte fått någon kompetensutveckling om elevers psykiska hälsa men att de har pratat om det kollegor emellan. Lärare uppger att det behövs en annan struktur eftersom mycket hamnar i lärares knä. Vidare säger lärare att de som lärare gör så mycket de kan men att det behövs mer stöd gällande psykisk ohälsa. Lärare berättar att det finns ett provschema på skolan som fungerat bra under läsåret förutom i slutet av terminen när det förekommer många lov dagar och nationella prov som tar mycket tid från andra kurser.

Elevhälsan uppger i intervju att elever som har höga krav på sig själva kan må dåligt i form av hög stressnivå och ångest. Vidare uppger elevhälsan att utifrån utfallet från hälsosamtalen så svarar fler elever på det naturvetenskapliga pro-

grammet att de är stressade och att fler flickor än pojkar upplever stress. Elevhälsan berättar att det genomförs elevenkäter men att det inte finns några frågor gällande stress och mående i enkäterna. Vidare säger elevhälsan att de på elevhälsoteammöten tar upp om de identifierat en klass som upplever stress. Elevhälsan beskriver att det utifrån identifierad stress i en klass förra läsåret har startats ett "pulsprojekt" för att minska stressen i klassen. Elevhälsan säger även att det mestadels på individnivå sker samtal för att stärka elevers psykiska hälsa men att det vid ett tillfälle i årskurs ett sker ett gruppstillfälle när skolsköterska och kurator träffar elever i halvklass. Elevhälsan berättar att de inför hösten ska anordna en föreläsning för elever om psykisk hälsa. Elevhälsan berättar även att de fått kompetensutveckling inom området psykisk hälsa och säger att de inom gruppen pratar om kunskapen, dock uppger de att det är oklart hur övrig personal på skolan får ta del av elevhälsans kunskap. Vidare berättar elevhälsan att de inte har något bra forum tillsammans med lärare för att prata om elevfrågor.

Rektorn uppger i intervju att elever överlag mår bra och att den höga andelen stress inte alltid beror på att elever mår dåligt. Rektorn säger att skolan tar reda på hur elever mår via hälsosamtal och utvecklingssamtal. Rektorn berättar att det är svårt att säga om stressen ökat eller minskat hos eleverna men berättar att de tittar på enkätsvar från elever. Vidare beskriver rektorn att elevhälsan och personal på skolan arbetar hälsofrämjande genom ett "pulsprojekt", vilket är ett projekt som är riktat till en klass på det naturvetenskapliga programmet och som startats utifrån att bland annat stress identifierats i klassen. Rektorn berättar att projektet utvärderas kontinuerligt och säger att beroende på utfallet kan det komma fler elever till del, men inte alla eftersom det inte finns resurser till det. Rektorn berättar att elevhälsan pratar med elever i årskurs ett om stress. Rektorn berättar även att skolan använder sig av ett provschema som ett sätt för att skapa överblick för elever. Dessutom säger rektorn att skollädaingen följer upp hur provschemat anpassas till den övergripande planeringen på programlagsmöten och i ledningsgruppen samt som en stående punkt på elevers klassråd.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 7 januari 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till *skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se*, eller per post till, *Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund*. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2017:7328) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har Johan Johansson och Ulrika Rosengren deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Andrés Brink Pinto
Beslutfattare

Helena Larson
Föredragande

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/utmanande-undervisning-till-hog-presterande-elever/>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Tullinge gymnasium är en kommunal gymnasieskola belägen i Botkyrka kommun. Skolan erbjuder utbildning i programmen ekonomi, naturvetenskap, samhällskunskap, teknik, vård- och omsorg samt språkintröduktion. På skolan går det cirka 700 elever, varav 218 elever på det naturvetenskapliga programmet. Enligt rektor har samtliga lärare som undervisar på det naturvetenskapliga programmet lärarlegitimation och är behöriga i de ämnen som de undervisar i.

Skolenhetens resultat

Rektor redovisar att de elever som antogs till skolans naturvetenskapliga program hösten 2017 hade 319 respektive 321 i genomsnittligt meritvärde. Elever som antogs på det naturvetenskapliga programmet hösten 2016 hade 313 respektive 316 i genomsnittligt meritvärde. Skolverkets statistik visar att läsåret 2016/2017 var andelen avgångselever på det naturvetenskapliga programmet som erhöU en gymnasieexamen inom tre år 84,1 procent. Samma år var andelen avgångselever på programmet med gymnasieexamen totalt 85,5 procent. Läsåret 2016/2017 var den genomsnittliga betygspoängen på det naturvetenskapliga programmet 14,2 vilket var samma resultat som föregående år.

Bilaga 2: Författningsstöd för kvalitetsgranskningen Utmanande undervisning för högpresterande elever

Skollagen

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

2 kap. 25 §

Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276) framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och att en utgångspunkt är att lärande och hälsa på många sätt påverkas av samma faktorer.

3 kap. 3 §

Alla barn ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

2011 års läroplan för gymnasieskolan

1 Skolans värdegrund och uppgifter, 1.1 Grundläggande värden

Skollagen slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Skolan ska aktivt och

medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt.

2 Övergripande mål och riktlinjer

2.1 Kunskaper, Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska ge stöd och stimulans till alla elever så att de utvecklas så långt som möjligt. Läraren ska utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka varje elevs självförtroende samt vilja och förmåga att lära. Läraren ska också organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina egna förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga, se till att undervisningen till innehåll och uppläggning präglas av ett jämställdhetsperspektiv och samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Läraren ska låta eleverna pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

2.5 Bedömning och betyg

Läraren ska fortlöpande ge varje elev information om framgångar och utvecklingsbehov i studierna.

2.6 Rektorns ansvar

Rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningens uppläggning, innehåll och arbetsformer anpassas efter elevernas skiftande behov och förutsättningar samt att lärare får möjlighet till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Bilaga 3: Mall för huvudmannens redovisning till Skolinspektionen

Utvecklingsområde 1: - Se till att lärmiljön är tillåtande och uppmuntrande för eleverna. I detta ingår att lärarna uppmuntrar eleverna att öppet reflektera och diskutera på en avancerad nivå.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 2: - Se till att undervisningen erbjuder individanpassade utmaningar för eleverna. I detta ingår att säkerställa att undervisningen utgår från elevers kunskaper, erfarenhet och intresse och att undervisningen ger alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som förväntas på längre sikt:

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: